

ШАХМАТНА МИСЪЛ

Победителят в тур-
нира на кандидатите —
съветският гросмайстор
Михаил Тал

11

1959

С ъ д ъ р ж а н и е

Общественият актив — решаваща сила ☆ XXX Конгрес на ФИДЕ ☆ Кандидатите за световната титла в оспорвана борба ☆ Унгария поведе с голяма преднина ☆ Всички партии от срещата НРУ—НРБ ☆ Самоотричането на „краля на ремито“ ☆ Позиционна жертва на лека фигура ☆ Дебютен преглед на турнира на кандидатите ☆ Композиция

ШАХМАТНИ ВЕСТИ

София

В програмата на XI Общостудентски игри (26. X. — 1. XI. т. г.) бяха включени и състезания по шахмат. Участваха 8 отбора от по 5 мъже и 1 жена. Първото място и званието „общостудентски първенец по шахмат“ завоюва стегнатият отбор на Софийски държавен университет (Вл. Попов, Т. Чипев, Г. Ганев, Н. Колев, Ив. Кулчин, М. Димова и Н. Кузманова) — 18.5 т. Следват: ВИХВП (Пловдив) — 26.5 т., МЕИ — 26 т., ВИИ — 23.5 т., ВМИ — 19.5 т., ВИНС (Вн) — 17 т., ИСИ — 14 т., и ВФСИ (Св) — 13 т.

Ем. Раковски

В VIII столични индивидуално първенство за жени (12 — 31. X. т. г.) играха 14 състезателки, почти половината от които участваха за първи път. В напрегната борба съревнование за първото място бе решено едва в последния кръг. В този кръг първоразредничката Л. Бонева вписа първата си и единствена загуба в турнирната таблица от второразредничката Ант. Кузманова (СДУ), а К. Караманова, леко преодолявайки съпротивата на 15-годишната участничка В. Миланова („Славия“), за трети последователен път спечели званието столичен първенец за жени. Ето и крайното класиране: К. Караманова — 12.5 т., Л. Бонева — 11.5 т., М. Димова — 11 т., Ант. Кузманова — 10 т., Н. Кирова — 9 т., Л. Пантофчиева и Ан. Енчева с по 7 т., Цв. Кирова — 6.5 т., Цв. Милева — 4.5 т., М. Коцева и В. Миланова с по 4 т., Д. Иванова — 2 т., М. Панчева и Ст. Белева с по 1 т.

Състезателките Караманова и Кузманова набраха необходимия брой точки за получаване на I разред, а класиралите са на първите 4 места участнички добиха право да играят във финалния турнир на IX републиканско първенство за жени.

*

Вторият, есенен полусезон на VIII столично отборно първенство не донесе изменения в турнирната таблица. Пръв отново се класира отборът на студен-

тите, който досега печели 5 от 8-те столични отборни първенства. Ето и крайното класиране:

	I	II	Общо
1. Академик	38 т.	31 т.	69 т.
2. Левски	30.5 т.	31 т.	61.5 т.
3. Ч. Знаме	28 т.	28.5 т.	56.5 т.
4. Септември	27.5 т.	16.5 т.	44 т.
5. Славия	16 т.	23.5 т.	39.5 т.
6. Спартак	10 т.	17.5 т.	27.5 т.

*

В турнира за индивидуално първенство за жени при физк. дружество „Спартак“ (октомври т. г.) първото място с по 9 т. от 10 възможни поделиха Ян. Иванова („Автотек“) и Цв. Милева („Правда“) пред М. Коцева („Минипроект“) — 7.5 т., В. Райчева „Бълти“) — 7 т. и т. н. Шест от участниците покриха нормата за 4 разред.

*

На 30. X. т. г., шахматната секция при Главната дирекция на „Водпроект“ организира в чест на Великата Октомврийска революция блиц-турнир с участието на 10 от най-добрите състезатели на колектива. Победител излезе опитният първоразредник Д. Мантров с 8 от 9 възможни точки пред К. Николов — 6.5 т., Б. Генов и Хр. Генков с по 5.5 т., Св. Гълъбов и Ас. Кацков с по 5 т. и т. н. Първите трима бяха наградени с подходящи предметни награди.

*

На 18. IX. т. г. м. с. М. Бобоцов изнесе в салона на ДТП „Винпром“ сеанс срещу 13 шахматисти. За 1 час и 30 минути сеансът спечели 12 партии и завърши наравно само с първоразредника Н. Найденов.

Н. Бахаров

Варна. В тазгодишното градско първенство за жени след оспорвана борба първото място поделиха Лилка Николова и Дора Кирязова с по 9 т. пред Веска Василева — 6 т. и т. н.

Победителките добиват право на участие в републиканското първенство за жени.

М. Балчиклиев

Лом. Победител в турнира за първенство на Михайловградски окръг излезе Здравко Киров (Берковица) с 7.5 т. от 9 възможни пред Д. Боцов и П. Владимирев — 6 т., Ем. Пунчев — 5.5 т., Г. Герганов и Ив. Крушев с по 5 т. и т. н.

Димитровград. На 15. XI. т. г. шахматистите от физк. д-во „Шипка“ (Асеновград) гостуваха на другарите си от „Миньор“ (Димитровград). Отборът на асеновградчани след крайно упорита борба успя да се наложи с резултат 3.5:2.5 т. П. Лянгов

Смолян. Отборът на Хасковски окръг (Махлев, Читкушев, Ангелов, Коен, Стойков, Петков и Желязков) се наложи убедително над своите съперници от Смолянски и Кърджалийски окръзи и с това получи право на участие във финала на републиканското отборно първенство. К. Орлов

Пирдоп. В организираната от ОС на БСФС (София) работническа спартакиада първото място извоюва отборът на Медодобивния завод „Г. Дамянов“ (Пирдоп) пред зав. „Г. Димитров“ (Костинброд), З. О. М. (г. Елин Пелин)

В проведеният по същото време малък турнир за средношколци пръв излезе Вл. Руменин (Ихтиман) с 2.5 т. от 3 възможни.

ВЕСТИ ОТ ЧУЖБИНА

Югославия. По време на мач-турнира на кандидатите бяха проведени три блиц-турнира с участието на редица изтъкнати шахматисти. Победител и в трите бе Тал.

Особено силен бе съставът на третия блиц-турнир — в Белград. В него участваха 10 международни гротмайстори (между които 6 от кандидатите) и други югославски и чуждестранни шахматисти. Смилов нарича този турнир „неофициално световно първенство по блиц.“ Резултатът на първенца Тал е 18.5 т. (от 21 възможни) пред Петросян — 18 т., Матулович — 17.5 т., Керес — 14.5 т., Болеславски, Авербах и Матанович — 13.5 т., Глигорич — 13 т., Смилов — 12.5 т., Чирич — 12 т., Неделкович — 11.5 т., Олафсон — 10.5 т., Дамянович — 10 т., Ларсен — 9 т., Кобленц (секундант на Тал), Марич (секундант на Бенкьо) и Йохансон (секундант на Олафсон) — по 8 т., Микенас (секундант на Керес) — 7.5 т. и т. н.

*

В първенството на страната за жени в Загреб първото място изненадващо е спечелила дебютантката във финала 23-годишната Любича Йоичич (Херпеговина). Неделкович, Лазаревич и Тимофеева не са участвали.

Холандия. В международния турнир за жени „Данлон“ победителка е холандската шампионка Фани Хеемскерк с 4 т. от 5 възможни пред Брейус (Англия) — 3 т., Риндер (ГФР) — 2.5 т., Тимофеева (Юг.) и Родзант (Хол.) с по 2 т. и Ларсен (Дания) — 1.5 т.

ШАХМАТНА МИСТЪЛ

ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКИЯ СЪЮЗ
ЗА ФИЗИЧЕСКА КУЛТУРА И СПОРТ

Книжка единадесета
Година дванадесета — 1959 г.

ОБЩЕСТВЕНИЯТ АКТИВ — РЕШАВАЩА СИЛА

Българското шахматно движение, както и всяко спортно движение у нас, има три измерения: височина на достигнатото спортно майсторство, широта на обхванатите активно спортуващи трудещи се и едно трето измерение, което произва първите две — обществена целенасоченост.

Най-добрата мярка за височината на спортното майсторство засега са резултатите в международните срещи на нашите майстори и преди всичко резултатите на националния ни отбор. За широтата на шахматното движение говорят цифрите за многобройните първенства по колективите, в които участвуват десетки хиляди шахматисти. Що се отнася до третото измерение, то тук няма цифрови показатели. Ако използваме знаменитото определение на В. И. Ленин за комунистическия морал, то степента на обществената целенасоченост на шахматното движение се определя от това, доколко то спомога за оформяването на шахматистите като съзнателни граждани на социалистическото общество, като се има предвид, че шахматът развива духовните творчески сили и в известна степен може да спомогне за оформяване мирогледа и културния облик на стотици хиляди трудещи се.

Ето защо ако международните успехи и броят на активно спортуващите шахматисти в страната се виждат на пръв поглед, то внимателният анализ поставя на преден план в оценката на шахматното движение неговото трето измерение — обществената целенасоченост.

Съществен фактор за височината на спортното майсторство е самостоятелната работа на разредниците, майсторите и канд. майсторите върху тяхното усъвършенстване. Но зад тази работа, както и зад активното участие на десетките хиляди шахматистическиезатели в страната, стои друг решаващ фактор — дейността на хората, които организират и движат живота на нашето шахматно движение. Това са членовете на шахматните секции и общественият актив към тях.

На обществения актив на секциите, БСФС, съгласно основните линии, начертани от Партията, е поръчал да ръководи всекидневния живот на шахматното движение. Този актив осигурява единството на шахматното движение със строителството на социализма у нас, а от това зависи и цялостното развитие на шахматното движение.

Силни гротмайстори и международни майстори има и в капиталистическите страни. Но винаги, когато съветските гротмайстори са излизали победители в борбата за световно майсторство, а и когато нашите международни майстори са показвали превъзходство си над капиталистическите международни майстори, са се появявали оплакванията на шахматистите от капиталистическите страни, че ... „зад гротмайсторите и майсторите в социалистическите страни стои цялото тяхно общество и затова условията за съревнование са неравни“.

Общественият актив на шахматното движение трябва да се стреми тази правилна изобило оценка на нашите противници да бъде верно разбрана от всички наши състезатели и любители. Тази оценка

се потвърждава охотно от съветските гротмайстори и майстори, но се допълва от не по-малко важното обстоятелство, че те винаги се чувствуват отговорни пред своята страна за грижите, положени за тях и за шахмата в СССР. Шахматният обществен актив е проводник на грижите на нашето общество за развитието на шахмата, отговаря за тяхното правилно насочване, за техните резултати.

През последните години у нас възмъжаха десетина майстори и международни майстори, от които всеки момент може да израсне и международен гротмайстор. Имената им са известни вече в много страни. Но за техните успехи, за издигането на нашето шахматно движение, решаващо значение имаха грижите и дейността на такива деятели като заслужилите артист Георги Стаматов, заслужилите деятел на физкултурата проф. д-р Юрий Тошев, Константин Пастърмаджиев, Михаил Манолов от Варна, Иван Богданов от Враца, Петър Ковачев от Разград и мн. др. Под грижите на такива деятели „изникнаха“ майсторите Бобоцов, Милев, Минев, Бобеков, Пъдевски, Коларов и много други.

Не по-малко значение има общественият актив за широтата на шахматното движение. Зад хилядите първенства на колективите, зад десетки хилядите турнири, организирани в страната, стои невидимата, търпелива и упорита работа на стотици и хиляди активисти и организатори. На тяхната помощ и грижа се облегна РШС, когато организира тазгодишната система на отборното първенство, в което участвуваха шахматистите от тридесет окръга и десетте физкултурни д-ва в София.

Че общественият актив по места има сили и желание за работа свидетелствуват например такива прояви като организирането на майсторския турнир в Берковица през тази година със силите на Берковската шахматна секция, майсторските турнири, устройвани вече няколко години от Варненската секция, поверяването на републиканското първенство за 1960 година на Русенската шахматна секция и т. н.

На шахматния актив предстои още да расте, все по-пълнокръвно и с по-голямо чувство за отговорност да направлява шахматното движение, като го свързва най-тясно с другите органи на нашето социалистическо общество. Нашите шахматни секции и техните сътрудници имат широко поле за дейност в училищата и пионерските домове, широко поле за сътрудничество с комитетите на ДКМС, с народните читалища, с комисиите за образование и култура към народните съвети.

Не бива да си затваряме очите пред това колко малко шахматни домове има в страната и колко много бихме могли да имаме, ако се подобрят връзките ни с народните съвети. В това отношение най-сериозна критика заслужава и Софийската градска секция и Републиканската шахматна секция. И не случайно в София няма нито един образцов градски или централен републикански шахматен дом.

От години вече в софийския дворец на пионерите работи шахматен кръжок. Сега там се занимават около 40 пионери под ръководството на шахмайстора Прахов, който навремето израсна в републиканската

юношеска школа. Но колко хиляди още училища се нуждаят от такива кръжоци, какви неизчерпаеми възможности има още за проява на майсторите, канд. майсторите и пърноразредниците като възпитатели на най-младото поколение.

Общественият актив на шахматното движение трябва да се насочи решително към разрешаването на тези две съществени задачи през следващите години — изграждането на шахматни домове, които да станат център, разсадник на шахматна култура и

обхващането на младото поколение шахматисти, на което да се предаде опитът на по-възрастните, тяхната любов към шахматното изкуство, съзнанието за връзката на това изкуство и мястото му в социалистическото общество.

Решението на тези две задачи несъмнено ще издигне нашето шахматно движение на нов, по-висок уroveň. То ще бъде свидетелство за решаващата сила на обществения шахматен актив във всички звена на нашето движение.

XXX КОНГРЕС НА ФИДЕ

3. СТАНЧЕВ

Има конгреси на Международната шахматна федерация, които се очакват с голям интерес, които приковават вниманието на целия шахматен свят. Такъв бе и XXX конгрес на ФИДЕ, който се състоя от 20 до 24 септември т. г. в Люксембург. Това се дължеше главно на факта, че предстоеше разглеждането на новия цикъл от състезанията за световно индивидуално първенство за мъже и жени.

Досегашната система на състезанията за световно първенство — от зоналния турнир до мача за световната титла, показва своята жизнеспособност. Затова и в нея не бяха внесени съществени изменения. Малките поправки се отнасят главно до броя на състезателите, които представляват отделните страни в зоналните турнири. Преценено бе, че шахматното движение в някои страни е постигнало значителен напредък през последните години и това даде основание да се реши да бъде увеличен броят на представителите им в зоналните турнири. Сред тези страни бе и България, на която бе дадено правото и на трети участник в зоналните турнири. С това на нашата страна бе признато значението ѝ на първостепенна сила в шахмата.

Увеличен бе и броят на участниците в междузоналния турнир — от 21 на 22. В турнира на кандидатите ще уча-

ствуват 8 души — първите шестима от междузоналния турнир и първите двама от турнира на кандидатите (или световният първенец, ако загуби мача си за титлата). Отнето бе правото на мач-реванш на световния първенец, като само Ботвиник запазва това право, ако загуби предстоящия си мач с Тал. Уточнено бе мястото и датата на някои от зоналните турнири: зона I — през май в Мадрид, зона II — в Австрия или Холандия, зона III — през май или юни в Унгария (България ще бъде представена и на трите турнира) VIII зона в Сан-Паоло (Бразилия). Турнирът на кандидатите ще бъде организиран от Холандската шахматна федерация в Кюрасао през 1962 г.

Не бяха направени съществени изменения и в системата на състезанията на шахматистките. В Европа ще се състоят два зонални турнира. България ще участва с две представителки в турнира на западната зона. Организацията на турнира на кандидатките през 1961 г. бе възложена на Югославската шахматна федерация.

Седмото световно студентско първенство по шахмат ще бъде организирано от Шахматната федерация на Съветския Съюз през 1960 г. Възрастта на участниците бе ограничена на 27 години, навършени към 1 юли на годината, през която се провежда първен-

ството.

Бяха удостоени със званието „Международен гротмайстор“ Волфганг Улман (ГДР), Лотар Шмид (ГФР) и Ян Донер (Холандия), със званието „международен майстор“ — Фихтл (Чехословакия), Векслер (Аржентина), Фаре и Перец (Испания) и новият световен юношески първенец Карлос Биелички (Аржентина) и със званието „международен съдия“ 4 шахматни деятели, между които и главният редактор на австрийското шахматно списание Вилфрид Доразил. За първи път бе дадено званието „международен майстор по шахматна композиция“, което получи световно известните проблемисти Ал. Хербстман (СССР), Андре Шерон (Франция), Арнолдо Елерман (Аржентина), Ян Хартонг (Холандия), Кипинг и Мансфилд (Англия).

Не веднаж на конгреса бе споменато името на нашата Родина. С продължителни аплодисменти бе посрещнато съобщението, че България е завоювала първото място на VI световно студентско първенство в Будапеща. За нараналия авторитет на родното ни шахматно движение свидетелства и единодушното решение, с което ни бе възложено да организираме XXXII конгрес на Международната шахматна федерация през септември 1961 година в София.

КАНДИДАТИТЕ ЗА СВЕТОВНАТА ТИТЛА В ОСПОРВАНА БОРБА

(продължение от бр. 10)

Г. ПОПОВ

В Загреб

Изпращането на „осемте големи“ от Блед е мило и сърдечно. Дори трогателна е раздялата на Олафсон с неговия бледски двойник — млад служител в хотел „Топлице“, който удивително прилича на исландския гротмайстор. Това му помага да стане известен. След завършването на всеки кръг той пръв излиза от турнирната зала и „естествено“ става жертва на многобройните любители на автографи. Говори се, че им услужвал любезно и с голяма охота... Липен от новото приятно занимание, двойникът още повече скърби при отпътуването на Олафсон.

Кандидатите се отправят към Загреб,

където ще се проведе третият етап на шахматния маратон. Придружава ги специалната свита — секунданти, журналисти и кореспонденти.

Загребчани посрещат знаменитите гости с хладно време, топли грижи и изключителен интерес. По витрините на много магазини са изложени портретите им, турнирни таблици, демонстрационни табла. Редица загребски предпочитания оригинално изразяват почитта си към гротмайсторите, като им поднасят интересни подаръци.

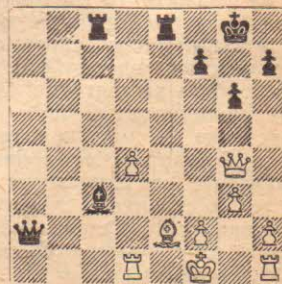
Но над всичко цари духът на шахматната борба.

„Белите“ дни на лидера

Загребската „увертюра“ не зазвучава тържествено за лидера Керес. Неочак-

вано и ищастно той губи в 15-я кръг от Фишер.

Керес—Фишер

Белите трябва да играят още само хода 24. Of3! и да отгъхват спокойно.

* По материали от чуждия печат

Не носи беди за тях „ефектното“ 24... Oe1, поради 25 T:e1 T:e1+ 26 Ц:e1 f5 27 Дf4 Дb1+ 28. Od1, Te8+, 29 Hf1! Д:d1+ 30. Цg2 и т. н. Последва обаче невероятното

24. Ob5?? и след 24... Dd5 25. O:e8 Д:h1+ 26. Ce2 T:e8+ 27. Цd3 Oe1 белите сложиха оръжие. Действително неприятна загуба!

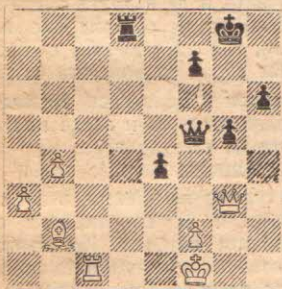
В 17-я кръг естонският гротмайстор наново се „препъва“ — този път срещу Тал и позволява на последния да го задмине с точка и половина във временното класиране.

Не е добър резултатът на Керес с бели фигури, разочарованията си дължи на тях. „Започвай с хода 1. аз — съветва го секундантът му Микенас — Ще играеш в обичайна „черна“ обстановка и дните ти ще бъдат бели!“

„Ако Смилов беше Тал...“

Смилов провежда първата част на партията с Тал по всички правила на изкуството. Рижанинът понася тежки материални щети и (небивало за него!) изпада в цайнота. Тогава на помощ му идва самият Смилов.

Смилов—Тал

34. Tc5? В пресбюрото Трифунович е недоволен. „Жалко! Ако Смилов беше Тал, той положително би играл 34. Dc3! f6 35. Дb3+ Цh8 36. Tc6 Td3 и сега от „таловския“ ход 37. Tc8+ !! сякаш да рухнат бастионите на самия Тал!“ Напр. 37... Д:c8 38. O:f6+ и 39. Дf7x.

34... Td1+ 35. Цg2. Не води към целта 35. Ce2 Dd7 36. Dc3 поради 36... Td2+! с реми, или 36. Tc8+ Цh7 37. Th8+ Цg6 38. Tg8+ Цh5! 39. Dh2+ Цg4! и спасението на смелия цар граничи с чудо!

35... Де6 36. b5? Проблемата решаваше 36. Те5!

36... Цh7 37. Tc6 Dd5 38. Де5. На 38. Tf6 бе възможно 38... Д:b5. Сега черните като че ли са пред незабавна гибел, но...

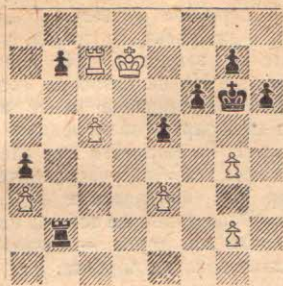
38... Tg1+! Тал си е Тал!
39. Цh2 Th1+ 40. Цg2 Tg1+. Реми. (41. Ц:g1 Dd1+ с вечен шах x).

Старият лъв се събужда

През загребските дни Смилов като че ли се преражда. Той отново е старият непобедим борец.

Прецизно „по смиловски“ е проведен завършекът на партията му с Глигорич от 19 кръг.

Глигорич—Смилов

39... f5! 40. gf+. Повече надежди оставяше 40. Ce6.

40... Ц:f5, 41. Цd6 Td2+ 42. Ce7 Td5 43. Цf7 Ce4. Изящно решение! Белите очакваха 43... g5 44. Цg7 h5 45. Цh6 с контраигра.

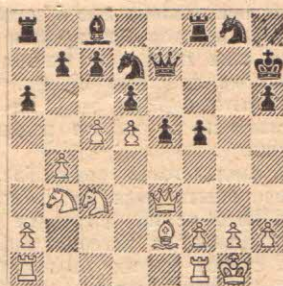
44. Ц:g7 Ц:e3 45. Ц:h6 e4 46. T:b7 T:c5 47. g4 Цf4! Печели важен темп! Слабо бе 47... Цf3? 48. g5 e3 49. g6 e2 50. Te7 с реми.

48. Tb4 Цf3! 49. g5. Или 49. T:a4 e3 50. Tb4 e2 51. Tb1 Ц:g4 и т. н. 49... e3 50. g6 e2 Белите се предават.

„Истинска жертвена симфония!“

— Възхишава се някой от зрителите през 20-я кръг, когато на всички дъски се водят ожесточени боеве, плод на които са изобилните жертви. И естествено начело е Тал... Напразно Фишер е подготвял повече от 20 часа един вариант от Стариндийска защита. „Страшният хусар“ ни за миг не се замисля!

Тал—Фишер

19. f4! e4 20. Д:f4 dc 21. Od3! cb Черните са вече с две пешки повече, но Тал, както е известно, не признава аритметиката в шаха!

22. Tae1 Df6 23. Те6! И конят се принася в жертва!

23... Д:c3 24. O:f5+ T:f5 25. Д:f5+ Цh8 26. Tf3 Db2. По-упорито възражение бе 26... Kdf6.

27. Te8 Kdf6. Печална необходимост. 28. Д:f6+ Д:f6 29. T:f6 Цg7 30. Tf8 Ke7 31. Ka5 h5 32. h4 Tb8 33. Kc4 b5 34. Ke5! Чак тук Боби подписва капитулацията и бързо изтичва в хола с просълзени очи.

Тъмните очила...

Удивление всред публиката предизвиква Бенкьо. В 21 кръг той се явява да играе срещу Тал с... тъмни очила. „Тал е фантом и хипнотизатор — бе заявил Бенкьо пред журналистите — и аз загубих срещу него, понеже не

мога да издържам хипнотичния поглед на страшните му очи!“

А журналистите обичат сензацията. Един от тях дълбокомислено пише: „Това може би е вярно. Говорят, че навремето Ласкер си служел с хипноза. И срещу Тал гротмайсторите допускат твърде необичайни грешки... Би трябвало по време на партия те въобще да не го гледат или да играят с тъмни очила!“...

Предупреждения Тал посреща с усмивка Бенкьо и... също си поставя тъмни очила (дадени му за случая от Петросян!). Но скоро ги сваля (от какво ли ще се пази) и преминава в настъпление. На Бенкьо става горещо. Той моли организаторите за повече светлина и един голям като за филмови снимки прожектор осветява тяхната маса. На дъската обаче филмът се оказва късометражен с нещастен край за Бенкьо.

Журналистите го обкръжават. „Оставете, нищо не помага! Срещу Тал съм просто слаб шахматист!“ — съкрушено продумва той.

Загребчани ръкопляскаат

Любимец на загребската публика е Тал. С огромен интерес следи тя неговите партии... В тях винаги има чудна престрелка, фигури и пешки действуват като живи, противникови царе молят за пощада...

Тал с отлично темпо „пробягва“ етапа. Изключителен е резултатът му, постигнат тук — 6 т. от 7 възможни. Ако Тал би бил спринтър, с този резултат той би имал постижение, равно поне на 10 сек. за 100 м. гладко бягане!

За успеха си в Загреб Тал получава златен часовник — награда от в. „Виестник“. Още в Блед той бе се закарнал да вземе часовника, тъй като бил забравил своя в Рига.

Загребският етап е, може би, решаващият в турнира на кандидатите. Далеч пред другите са се озовали Тал и Керес и съвсем ясно е, че в дуела между тях ще бъде решен въпросът за първото място.

Ето и класирането след III дял: Тал — 15.5 т., Керес — 14 т., Смилов и Петросян — 11.5 т., Глигорич — 10.5 т., Фишер — 8.5 т., Бенкьо — 6.5 т. и Олафсон — 6 т.

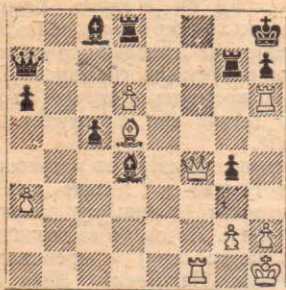
В Белград — реките текат мирно

„Пътуващият шахматен театър“ заминава за последни „представления“ в Белград. „Артистите“ са вече уморени, а не по-малко от тях журналисти и кореспонденти, изчерпали почти творческите си резерви. „Всички с нетърпение очакват края на турнира — пише един от тях. — Затова в Белград реките мирно ще си текат.“ Явно той не бе предвидил, че борбата тук ще бъде рядко драматична.

Първите два белградски кръга хвърлят обилна светлина върху въпроса за първото място. „Виновен“ за това е Смилов. Във 22-ия кръг, след като грижливо запазва подарения от Тал офицер, той в цайнота се оказва твърде щедър. Впрочем Рагозин вече предава съобщение за радио Москва: „Още един ход остава на Смилов и въпреки

всичко при доиграването ще има лека задача! Но този поселен ход...

Тал—Смислов

40... Tgd7?? Ужасна грешка! Трябваше скромно да се играе 40... Tdg8!.. Контролата е минала, белите ще записват ход. Но Тал мигновено играе 41. Tf6! Ход с действие на експлозия! Напрасно се замисля Смислов — катастрофата е неизбежна.

В следващия 23 кръг екс-шампионът не пропусна да спечели от Керес и отдалечава прибалтийските съседи на 2.5 т. в класирането, почти достатъчни за обезпечаване първото място на Тал.

Керес не пала духом. В следващия 24 кръг той създава една от най-ценните твoгби на турнира, като печели превъзходна партия от Тал. В мача срещу него Керес удържа внушителна победа — 3:1!

И в долното „полукълбо“ не всичко е спокойно. Олафсон с удоволствие завещава последното място на Бенкьо. Но той не се трoгва от това. „Седмо или осмо — все едно. Все тежат по 70, 00 динара!“ (Става въпрос за наградите на турнира: I—680,000 динара, II—400,000, III—275,000, IV—200,000, V и VI — по 100,000; VII и VIII — по 70,000.)

25-ят кръг не променя физиономията на челото — Тал и Керес ремизират с Олафсон и Петросян. Същата вечер от Рига се звъни и Коблец се отправя към телефона: „Днес Тал игра с... „Дайте другите резултати, за Тал сме сигурни!“ — прекъсват го от другия край на жицата.

Очудва с голямата си амбиция малкият Боби. За пети път (?) той с бели прилага един и същи вариант срещу Каро—Кан, който се е отблагодарил за постоянството му само с дребна половинка... Добре, че сега Бенкьо изпада (за кой ли път) в жесток цайтнот. Печели Фишер.

27-ят кръг стопява разликата между лидерите до 1 точка. Керес енергично разгромява Бенкьо, а Тал и Петросян след бурен прелюд се съгласяват на реми.

В предпоследния 27 кръг Керес се изравнява с Тал (след победа над Глигорич), но само за няколко часа. При доиграването Тал „отмъщава“ на Боби за преживените неприятни мигове в началото на партията и отново излиза напред.

Преди последния кръг участниците имат два почивни дни. Група грoсмайстори са потънали в спомени от предишни състезания. С увлечение говори Тал за партията си със Спаски от пър-

венството на СССР през 1858 г. „Всички мислеха, че ще я загубя, тъй като допуснах сериозна грешка...“ „На кой ход?“ — прекъсва го някой, и Тал за момент се замисля: „На двадесет и втория...“ Не напрасно се говори, че Тал има феноменална памет и помни всички свои партии от последните години.

28 кръг. За последен път след почти двумесечна борба участниците в IV турнир на кандидатите са събрани заедно. Радост донесе той на едни, разочарование на други — такава е желязната логика на борбата.

Последни промени в класирането... Железният Петросян убедително надиграва Глигорич и полпомогнат от неуспеха на Смислов срещу Фишер, се изкачва на третото стъпало, докато югославският шампион, макар и неохотно, приема в компанията си Фишер.

Тал отново атакува. Но когато Бенкьо е вече съвсем отчаян от перспективата на нова капитулация, младият рижанин мирно форсира ремис вечен шах. Гръмват овации — Тал е пръв!... А пръв го поздравлява за победата Керес. Достоеен жест на достоен съперник.

Класиране

Победител е Михаил Тал. На младия грoсмайстор (роден на 5. XI. 1936 г.) ръкопляска целият шахматен свят.

Пътят на Тал е наистина изумителен. За кратък период от 3—4 години той пожна низ блестящи успехи, апогей на които и завоюването право на мач за световно първенство. Шахматният свят с интерес и уважение заговори за него, „проблемата Тал“ стана предмет на оживено обсъждане и коментирани. „Тал е ново, голямо име в шахмата“ — казва грoсмайстор Бондаревски — „Неговият стил обогатява шахмата и го повдига на по-висока степен. Скептиците, които отричат стила на Тал, са представители на старата школа, която се руши.“

И в кандидатския турнир Тал прояви изключителната сила на своето дарование. Като че ли докоснати от възшебна пръчка, на неговото табло оживяват съвсем мъртво изглеждащи позиции. Не отстъпващ на другите грoсмайстори в позиционната борба, Тал е ненадминат майстор на атаките, които провежда с необикновен блясък и безкрайна енергия.

Действително, в играта на Тал има елемент на риск, но този риск е творчески, основан на блестяща интуиция. С фантазията на голям художник Тал създава такива усложнения, че да вникнеш в тях на дъската, а даже и в кабинетна обстановка, е изключително трудно.

„Щастливецът Тал“ — нарекоха го на турнира. В това има известна истина. Но Каиса — шахматната богиня, е благосклонна към смелите и дръзките.

Второто място зае Керес. „Вечният претендет“ игра на този турнир с юношеска енергия и темперамент. Превъзходната му игра се отличава с висока хармоничност, дори по-голяма отколкото на Тал и заслужава всеотстранна похвала. Не случайно самият Тал нарече Керес морален победител на

турнира. Разбира се, от това по-леко не стана на Керес. И сега, както много пъти той ще трябва да отложи опита за мач за световната титла с нови 3 години (по право се класира за кандидатския турнир през 1962 г.)

Трети е Петросян — шахматната крепост, в която са се разбивали много горещи глави. След отличия си старт, той претърпя неочаквани поражения, които разстроиха играта му и го лишиха от амбициите за първото място.

Изненада е класирането на Смислов на четвърто място. В първата пол вина на състезанието той бе преследван от явни несполуки. На финала заигра с голям подем, но вече беше късно. Вероятно това е временен епизод от творческия път на големия шахматист.

Глигорич подели пето и шесто място с Фишер. Главен съперник на светския „квартет“, опитният грoсмайстор се бори с голяма амбиция, но на края показа признаци на умора и проведе финала слабо.

Фишер се бори упорито. Упоритостта в прилагането на един и същи дебютни схеми улесняваха твърде много опитните грoсмайстори. Боби безспорно е изключително талантлив шахматист, но бъдещето му е в неизвестност. Не по пътя на отказ от учение и лишаване от каквито и да е други занимания освен шахмата, на рекламиране и ласкателство, той ще избегне трагедията на главния герой от новелата на Цвайг.

Олафсон и Бенкьо се бориха според възможностите си и заеха места, отговарящи на тяхната игра.

Някои изводи

IV турнир на претендентите е твърде показателен за съвременния етап на шахматната история. На първо място той потвърди неувяхващата сила, екстра класата на светската шахматна школа, чиито представители по съвсем убедителен начин заеха първите места в класирането. Достатъчно категоричен е резултатът им с останалите грoсмайстори-чужденци: 45:19! Шахматната корона не ще измени поданството си! А към великото съзвездие Ботвиник, Смислов, Керес и Бронщайн достойно се причислиха две ярки звезди — Тал и Петросян.

Турнирът премина под знака на извънредно амбициозна борба. Почти отсъствуваха грoсмайсторски ремита — около десетина от всичко 112 партии.

Турнирът утвърди редица от играните в днешно време дебюти и разкри богат извор от теоретически новинки, които несъмнено ще бъдат предмет на обстойно изучаване и изследване.

Ботвиник или Тал

Още през 1957 г., когато Тал завоюва за първи път титлата „Шампион на СССР“, грoсмайстор Флор писа: „Наред с Михаил Ботвиник в семейството на светските грoсмайстори влезе нов Михаил... Тал. Възможно е тези двама Михайлови да се срещнат скоро в мач за световната титла“. Предсказанието се сбъдна. През пролетта на идущата година те, не играли досега ни веднаж помежду си, ще се срещнат в мач от 24 партии.

Кой ще победи? Този въпрос бе по-

ставен и пред кандидатите. Смеслов и Керес вярват в победата на Ботвиник, Петросян, Олафсон и Бенкьо са на страната на Тал. А Глигорич е убеден, че мачът ще свърши с катастрофа на

един от двамата.

Шахматният свят очаква с трепет това най-ярко събитие за последното десетилетие. Ще се срещнат двама шахматисти с различен стил на игра —

гениалният стратег Ботвиник и блестящият комбинатор Тал. Безспорно тяхната вълнуваща среща ще обогати още повече съетовната съкровищница на шахмата.

IV турнир на кандидатите Блед, Загреб, Белград, 7. IX—30. X. 1959 г.

№	Участници	1	2	3	4	5	6	7	8	Точки	Място
1	Тал		0010	1/2 1/2 1/2 1/2	0 1 1/2 1	1 1/2 1 1	1 1 1 1	1 1 1 1/2	1 1 1 1/2	20	1
2	Керес	1101		0 1/2 1/2 1/2	1 1/2 1/2 0	1/2 1/2 1 1	0 1 0 1	1 1 1 0	1 1 1 1	18 1/2	2
3	Петросян	1/2 1/2 1/2 1/2	1 1/2 1/2 1/2		1/2 1/2 0 1/2	0 1/2 1/2 1	1 1 1 1/2 1/2	1 0 0 1/2	1/2 1 1 1/2	15 1/2	3
4	Смеслов	1 0 1/2 0	0 1/2 1/2 1	1 1/2 1 1 1/2		0 1/2 1 0	1/2 1/2 1 0	1/2 1 1/2 1	1/2 0 1 1	15	4
5	Глигорич	0 1/2 0 0	1 1/2 1/2 0 0	1 1/2 1/2 0	1 1/2 0 1		0 1 1/2 1/2	1/2 1/2 1 0	1/2 1 1/2 1/2	12 1/2	5—6
6	Фишер	0 0 0 0	1 0 1 0	0 0 1/2 1/2	1/2 1/2 0 1	1 0 1/2 1/2		0 1 1/2 1	1/2 1 1/2 1	12 1/2	5—6
7	Олафсон	0 0 0 1/2	0 0 0 1	0 1 1 1/2	1/2 0 1/2 0	1/2 1/2 0 1	1 0 1/2 0		0 0 1/2 1	10	7
8	Бенкьо	0 0 0 1/2	0 0 0 0	1/2 0 0 1/2	1/2 1 0 0	1/2 0 1/2 1/2	1/2 0 1/2 0	1 1 1/2 0		8	8

УНГАРИЯ ПОВЕДЕ С ГОЛЯМА ПРЕДНИНА

П. ИВАНОВ

От 10 до 13 октомври в Будапеща се състоя среща на 10 табла между националните отбори на НРУ и НРБ, с която започна в нашата зона борбата за европейско отборно първенство. Турнирът се провежда по кръговата система, като участващите страни са разпределени в четири зони. Победителите от всяка, заедно с отборите на СССР и ФНРЮ, заели съответно първо и второ място в предишното европейско първенство, ще образуват финалния турнир, който ще се състои през 1961 г. В нашата зона участват само три страни: НРУ, НРБ и НРР.

Предвиждаше се, че задачата на нашите национали ще бъде извънредно трудна. На собствен терен сплотеният и амбициозен унгарски отбор е бил побеждаван само от Съветския съюз и Югославия и това е естествено, тъй като в световната листа Унгария се нарежда непосредствено след тях на трето или четвърто място. В състава на унгарския отбор личат имената на гротмайсторите Сабо и Барца, на международните майстори Портиш, Билек, Флориан и др. Срещата потвърди напълно очакванията. Ето отделните резултати:

Както показва таблицата с резултатите, срещата беше решена фактически още в първия кръг, и макар че във втория нашият отбор се показва достоен противник, това му помогна само да се избави от още по-тежка загуба. Освен превъзходството в квалификацията и подготовката на противника, основна причина за загубата ни бяха безспорно и слабостите, които показа нашият отбор. Личеше, че е изостанала практическата подготовка на нашите състезатели. Това особено се почувства в играта на Пъдевски, Трингов и Прахов, които допуснаха грешка при приближаването на контролното време за обмисляне. Вл. Попов игра сковано, с го-

		НРУ	НРБ	I кръг	II кръг
Сабо	Вл. Попов			1:0	1:0
Портиш	Бобоцов			0.5:0.5	0.5:0.5
Барца	Минев			0.5:0.5	1:0
Билек	Нейкирх			1:0	0.5:0.5
Флориан	Пъдевски			1:0	0.5:0.5
Дели	Трингов			1:0	0:1
Форинтош	Милев			0.5:0.5	0:1
Хонфи	Коларов			1:0	0:1
Клугер	Л. Попов			0.5:0.5	1:0
Д-р Сили	Прахов			1:0	0.5:0.5
				8:2	5:5
Краен резултат 13:7					

лям респект пред силния противник и не можа да разгърне възможностите си. А ако си позволим да говорим и за шанс, то той беше безспорно не в наша полза. Така поради груба грешка Трингов загуби срещу Дели партия, в която имаше голямо преимущество, а Минев, който игра отлично срещу Барца, сгрещи при отлагането на партията, и също загуби.

С такъв тежък резултат нашите шах-

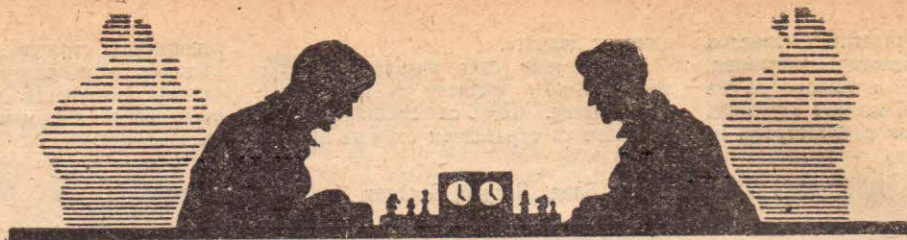
матисти са губили само два пъти: в срещата Белград—София през 1957 г. и в срещата Ленинград—НРБ в 1958 г.. Но докато в Белград и Ленинград нашите състезатели изпаднаха в тежки позиции още в дебюта, този път преломът в повечето партии настъпваше в мителшпила. Това и съпоставянето на резултатите от двата кръга потвърждава извода, че куца практическата подготовка на нашите състезатели, че те „загряват“ по време на самото състезание.

През 1960 г. на нашия и на унгарския отбор предстои да се срещнат с третия участник в зоната — Румъния. Взетият от унгарците аванс е толкова голям, че само извънредно неблагоприятен за тях изход от тези срещи би могъл да ги измести от първото място. Все пак, трябва да се има предвид, че амбициозният румънски отбор е в състояние да поднесе изненади, които биха отрили възможност за нас, както за първото, така и за последното място. Затова наложително е нашите национали от сега да се готвят най-усилено.

Всички партии от срещата с кратки обяснения при по-важните моменти поместваме в раздел „Партии“.

Участниците в срещата НРУ—НРБ

И П П А П Р Т Г И И И

СРЕЩА НРУ—НРБ

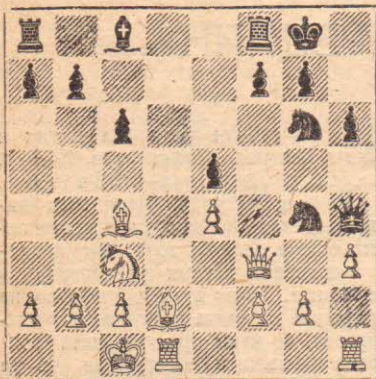
1 КРЪГ

№ 161. ЗАЩИТА ФИЛИДОР

ВЛ. ПОПОВ

Л. САБО

1. e4 c6 2. Кс3 d6 3. d4 Kd7 4. Kf3 e5 5. Oc4 Oe7 6. de de 7. Kg5 O: g5 8. Dh5 De7 9. O: g5 Kg16 10. Dh4 Kf8 11. O—O—O Kg6 12. Dg3 h6 13. Oe3 Kg4 14. Od2 Dh4 15. Df3 O—O 16. h3 ?

Груба грешка, след която белите губят качество и пешка. Правилно беше 16. g3 с добра игра.

16... K: f2! 17. g3 Df6 18. Dh5 K: h1 19. T: h1 Oe6 20. Od3 Df2 21. Oe1 Dg2 22. Tf1 D: h3 23. Df3 Dg4 24. Df2 Tfd8 25. Od2 Kf8 26. Kd1 Kh7 27. Ke3 Dg6 28. Kg2 f6 29. Kh4 Df7 30. b3 c5 31. Kf5 c4 32. bc O: c4 33. Ke7+ Ch8 34. O: c4 D: c4 35. Df5 T: d2! 36. Kg6+ Chg8 37. C: d2 Td8+ 38. Cc1 D: a2 39. Ke7+ Cf7 40. Kd5 Da1+ 41. Cd2 Dd4+ 42. Cc1 Kg5. Белите се предават.

№ 162. АНГЛИЙСКО НАЧАЛО

ПОРТИШ

БОБОЦОВ

1. c4 c5 2. Кс3 Кс6 3. g3 g6 4. Og2 Og7 5. a3 e5 6. Tb1 d6 7. b4 Kge7 8. e3 O—O 9. Kge2 Tb8 10. O—O b6 11. d3 Dd7 12. f4 Ob7 13. Od2 Kd8 14. Kd5 Ke6 15. K: e7+ D: e7 16. f5! O: g2 17. C: g2 gf! 18. T: f5 Dd7! 19. e4 b5 20. Oe3 bc 21. dc Dc6 22. Dd3 cb 23. ab.

Наравно. Във варианта 23... Tfc8 24. O: a7 Tb7 25. b5 D: c4 26. D: c4 T: c4 27. b6 T: e4 черните печелеха пешка, но поради силния цайтнот приеха предложението им реми.

№ 163. ЗАЩИТА КАРО-КАН

МИНЕВ

БАРЦА

1. e4 c6 2. d4 d6 3. f4 d5 4. e5 Of5 5. Od3 Dd7 6. O: f5 D: f5 7. Kf3 e6 g

Oe3 Kh6 9. Кс3 Ob4 10. Dd2 Kd7 11. a3 O: c3 12. D: c3 O—O 13. O—O—O Tfc8 14. h3 Dg6. Заслужаваше внимание 14... c5.

15. g4 f5. (Единствено) 16. ef K: f6 17. f5! ef 18. Ke5 Ke4 19. K: g6 K: c3 20. Ke7+ Cf8 21. K: c8 K: d1 22. O: h6 T: c8 23. C: d1 gh 24. Tf1 Cg7 25. T: f5 Te8 26. Cd2 Te6 27. a4 a5 28. c3. Наравно.

№ 164. СТАРОИНДИЙСКА ЗАЩИТА БИЛЕК НЕЙКИРХ

1. d4 Kf6 2. c4 g6 3. Кс3 Og7 4. Og5 d6 5. e3 h6 6. Oh4 O—O 7. Oe2 Kbd7 8. Kf3 c6 9. O—O g5 10. Og3 Kh5 11. Dc2 K: g3 12. hg Te8 13. Tad1 Da5 14. a3 Kf8 15. Kd2 Of5 16. Od3 Og4. По-просто бе веднага 16... O: d3 с евентуално 17... Kg6.

17. Tc1 e5? Първоизточник на всички следващи затруднения на черните. По-добре бе 17... Oh5 и при случай Og6.

18. d5! cd 19. cd! Ted8 20. Of5 O: f5 21. D: f5 Kg6 22. Dd3 Ke7 23. g4! Зключителният ход от плана на белите. Сега Og7 остава пасивен до края на играта.

23... Tac8 24. e4 a6 25. Ke2 b5 26. b4 Db6 27. Kb3 Kg6 28. g3 Da7 29. Ka5 Dd7 30. Кс6 Tf8 31. Df3 Ke7 32. K: e7+ D: e7 33. Tc6! T: c6 34. dc Tc8 35. Tc1 De8 36. Dc3 Tc7 37. f3 Of8 38. Cg2 De6 39. Dd3 Da2 40. Tc2 Da1 41. Tc1 Da2 42. Tc2 (Записаният ход) 42... De6 43. a4! ba 44. D: a6 Db3 45. Dc4 d5 46. ed De3 47. Кс3 Tc8 48. Ke4 h5 49. d6 hg 50. Kf6+ Cg7 51. K: g4. Черните се предават

№ 165. СЛАВЯНСКА ЗАЩИТА

ПЪДЕВСКИ

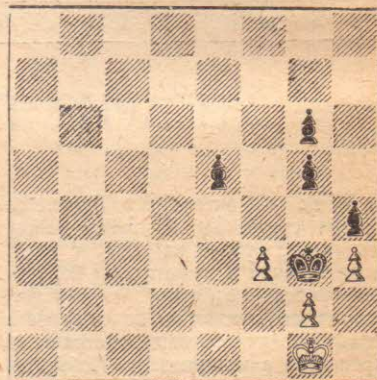
ФЛОРИАН

1. d4 d5 2. c4 c6 3. Kf3 Kf6 4. Кс3 dc 5. a4 Of5 6. e3 e6 7. O: c4 Ob4 8. O—O Kbd7 9. De2 Og6 10. e4 O—O 11. Od3 h6 12. Od2 De7 13. e5 Kd5 14. K: d5 cd 15. O: g6 fg 16. Db5 O: d2 17. K: d2 Kb8! 18. Tac1 Kc6 19. Kb3 Tf4 20. Tf1 Taf8 21. Tc2 Tf7 22. Tcd2 Dg5 23. Dd3 Ch7 24. De3 Dg4 25. h3 Df5 26. Kc5 h5 27. Dd3 D: d3 28. T: d3 Kd8 29. Tfd2 h4 30. a5 b6 31. ab ab 32. Ka4 Tb7 33. Tb3. По-добре беше 33. Tc3.

33... Кс6 34. T: b6 T: b6 35. K: b6 K: d4 36. Kd7 Cg8 37. Кс5 Cf7 38. Kd3 Te4 39. f3 Kb3 40. Tc2. Последният контролен ход е неточен. Трябваше да се играе 40. fe.

40... Tc4! 41. Te2 g5 42. Cf2 Cg6 43. Ce1 Cf5 44. Cd1 Td4 45. Te3 Кс5

46. Cc2 T: d3 47. T: d3 K: d3 48. C: d3 C: e5 49. Cc3 Cd6 50. Cb4 Cc6 51. Ca5 d4 52. Cb4 Cd5 53. Cb3 Cc5 54. Cc2 Cb4 55. Cd2 Cb3 56. Cc1 d3 57. Cd1 d2 58. C: d2 C: b2 59. Cc3 Cc3 60. Ce2 Cd4 61. Cd2 Ce5 62. Cc3 Cf5 63. Ce2 Cf4 64. Cf2 e5 65. Ce2 Cg3 66. Cf1 g6 67. Cg1.

67... g4! 68. fg g5 69. Cf1 e4 70. Cg1 e3 71. Cf1 Ch2 72. Ce2 C: g2 73. C: e3 C: h3 74. Cf3 Ch2 75. Cf2 h3. Белите се предават.

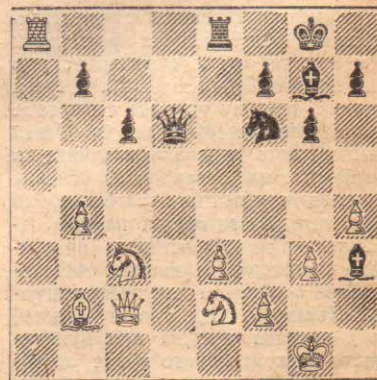
№ 166. СТАРОИНДИЙСКА ЗАЩИТА

ДЕЛИ

ТРИНГОВ

1. Kf3 Kf6 2. g3 g6 3. Og2 Og7 4. c4 O—O 5. d4 d6 6. Кс3 Kbd7 7. O—O e5 8. e3 c6 9. Dc2 Te8 10. h3 ed 11. K: d4 a6 12. Ob2 Dc7 13. Tfd1 Tb8 14. Kde2 Kc5 15. Dd2 Td8 16. Tac1 a5 17. Kd4 Db6 18. Tb1 Te8 19. Dc2 Te7 20. a3 Od7 21. b4! ? ab 22. ab Ke6. Необходимо бе 22... D: b4.

23. Kde2 Kg5 24. h4 Kh3+ 25. O: h3 O: h3 26. Ta1 Kd8 27. T: d6! ? T: d6 28. c5 Dc7 29. cd D: d6 30. Ta8+ Te8? Губи веднага. Правилно бе 30... Ke8

31. Ke4! Т: а8 32. К: d6 Та2 33. Кf4 Кd5 34. Ke4 Кf6 35. О: f6. Черните се предават.

№167. ИНДИЙСКА ЗАЩИТА

МИЛЕВ

ФОРИНТОШ

1. d4 Kf6 2. c4 e6 3. Kf3 c5 4. d5 ed 5. cd d6 6. Kc3 g6 7. e4 Og7 8. Oe2 O—O 9. Kd2 Te8 10. O—O Ka6 11. f4 Tb8 12. a3 Kc7 13. a4 a6 14. a5 Od7 15. Of3 Kb5 16. e5! ? de 17. fe T: e5 18. Kc4 Tf5 19. Ke2 Kd4. Интересно бе и веднага 19... Т: f3.

20. К: d4 cd 21. Kd6 К: d5! 22. К: f5 O: f5 23. Та4 Dd6 24. Te1 Kb4 25. Of4 Д: f4 26. Т: b4 Дс7 27. Tb6 Oe5 28. g3 d3 29. Цг2 Od4 30. g4! ? Oe6 31. Tb: e6 fe 32. Д: d3 Д: a5 33. Т: e6 Td8 34. O: b7 Db4 35. Of3 Д: b2 + 36. Де2 a5 37. Д: b2 O: b2 38. Oc6 Td4 39. Te4 Td2 + 40. Цг3 Цf7 41. h4 Td3 + 42. Цг2. Записаният ход. Позицията е реми. При доиграването черните дълго, но безуспешно се мъчиха да спечелят.

42... Цf6 43. h5 g5 44. Цf2 Oe5 45. Цe2 Tc3 46. Od7 h6 47. Oa4 Цe6 48. Te3 Tc5 49. Ob3 + Цd6 50. Td3 + Цc6 51. Oa4 + Цb6 52. Tb3 + Цa6 53. Te3 Цa7 54. Te4 Цb6 55. Цd3 Tc3 + 56. Цd2 Tc5 57. Цd3 Tc3 + 58. Цd2 Та3 59. Т: e5. (Най-простото) Т: a4 60. Te6 + Цb5 61. Т: h6 Т: g4 62. Tg6 Tg2 + 63. Цс3 a4 64. Tg8 a3 65. Цb3 a2 66. Та8 Цс5 67. h6 Th2 68. Т: a2 Th3 + 69. Цс2 Цd4 70. Та5 Th2 + 71. Цb1. Наравно.

№168. ДЕБЮТ НА ЧЕТИРИТЕ КОНЯ

ХОНФИ

КОЛАРОВ

1. e4 e5 2. Kf3 Kc6 3. Kc3 Kf6 4. Ob5 Kd4 5. Oa4 Oc5 6. К: e5 O—O 7. Kd3 Ob6 8. O—O d6. Пасивно. По-добре беше 8... d5 9. К: d5 К: e4! 10. Kc3! и или 10... f5, или 10... Of5. (Панов)

9. h3! Сега черните много трудно могат да проявят активност.

9... Od7 10. O: d7 К: d7 11. Kf4 f5 12. d3 Dh4 13. Oe3 fe 14. de Т: f4 15. O: d4 O: d4 16. Д: d4 Ke5 17. Ke2 Т: e4 18. Dd5 + Kf7 19. Д: b7 Tf8 20. Kg3 Tb4 21. Д: c7 Т: b2 22. Дс3 ? Правилно бе 22. Д: a7 със спечелен ендшпил.

22... Tb5 23. Tael Tc5 24. Db3 Дс4 25. Te2 Ke5 26. Ke4 Д: b3 27. cb Td5 28. К: d6 ? (28. Tc1!) Kf3 + 29. gf Т: d6 30. Tc1 h6 31. Te3 Td2 32. a4 Tf6 33. Цf1 Tb2 34. Tc7 a6 35. Tb7 Tb1 + 36. Цe2 Tb2 + 37. Цf1 Tb1 + 38. Te1 Tb2 39. Te8 + Цh7 40. Te2 Tb1 + 41. Te1 Tb2 42. Tee7 Т: f3 43. Т: g7 + Цh8 44. Tgc7 Tb: f2 + 45. Цe1 Tg2 46. Th7 +. Затруднява извънредно печалбата. Необходимо бе 46. Tc8 +! Tg8 47. Т: g8 + Ц: g8 48. a5! Т: h3 49. b4! Та3 50. Tb6 Та4 51. Цd2 с последващо Цс3 и Т: a6 и белите печелят.

46... Цg8 47. Т: h6 Tc3 48. Цd1 Tf3 49. Te6 Цf8 50. Te2 Td3 + 51. Цс2 Т: b3 52. Ц: b3 Т: e2 53. Th7 Te4 54. a5 Te5 55. Цb4 Tb5 + 56. Цa4 Tf5 57. h4 Tf4 + 58. Цb3 Ce8 59. h5 Th4 60. h6 Цd8 61. Цс3 Цс8 62. Цd3 Цb8 63. Цe3 Th1 64. Цf4 Th5 65. Цg4 Th1 66. Цg5 Th2. Губи веднага. Но и след 66... Tg1 + белият цар се отправя към пешката ab,

след което решава маневрата Th8 +, h6—h7 и Та8 (b8)!

67. Tg7 Tg2 + 68. Цf6 Tf2 + 69. Цe6. Черните се предават.

№ 169. ИНДИЙСКА ЗАЩИТА

Л. ПОПОВ

КЛУГЕР

1. d4 Kf6 2. c4 e5 3. d5 g6 4. Kc3 Og7 5. e4 d6 6. Kf3 O—O 7. Oe2 e6 8. O—O ed 9. cd Te8 10. Дс2 Ка6 11. Kd2 Tb8 12. f4 Od7 13. Dd1 Kc7 14. a4 a6 15. e5. Този пробив е по-малко обоснован, отколкото в партията Милев—Форинтош

15... de 16. fe Kf: d5 17. К: d5 К: d5 18. Kc4 Oe6 19. Of3 Kb4 20. Kd6 O: e5! 21. К: e8 Д: d1 22. Т: d1 Т: e8 23. O: b7 Kc2 24. Tb1 Oa2 25. Od2 Od4 + 26. Цh1 O: b1 27. Т: b1 Te2 28. Oa5 Ke3 29. b3 h5 30. h3 h4 31. Oc7 g5 32. a5 Цg7 33. O: a6 Т: g2 34. Ob7 Та2 35. a6 Kf5 36. Td1 f6 ? Правилно бе 36... Kg3 + 37. O: g3 hg 38. Т: d4 (38. Og2 Т: a6 с последващо Та2 и f7—f5—f4—f3 с печалба) 38... cd 39. b4 d3 40. b5 d2 41. Of3 Та5 с печалба.

37. b4 Ke3 38. Tb1 cb 39. Т: b4 Та1 + 40. Цh2 Та2 + 41. Цb1 Та1 + 42. Цh2 Oc5 43. Tb2 Kf1 +. Записаният ход. Шансове за победа даваше единствено 43... Oa7.

44. Цg2 Kg3 45. Tc2 Tg1 + 46. Цf3 Tf1 + 47. Цg2. Наравно.

№ 170. ИСПАНСКА ПАРТИЯ

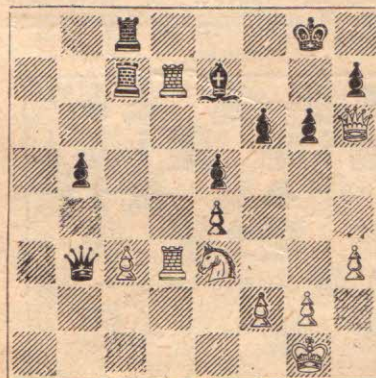
Д-Р СИЛИ

ПРАХОВ

1. e4 e5 2. Kf3 Kc6 3. Ob5 g6 4. c3 d6 5. d4 Od7 6. Oe3 Og7 7. Kbd2 Kge7 8. de К: e5 9. К: e5 de 10. Db3 O—O 11. Td1 O: b5 12. Д: b5 Дс8 13. O—O a6 14. Дс4 b5. Въведение към неправилна жертва на пешка. По-точно бе 14... Kc6.

15. Дс5 Деб 16. Д: c7 Tfc8 17. Да5 Kc6 18. Да3 Of8 19. Db3 Де8 20. Kf3 Ка5 21. Дс2 Кс4 22. Де2 Таb8 23. Td5 f6 24. Td1 Tb7 25. h3 Oe7 26. Ke1 a5. Черните получиха за пешката известен натиск на дамското крило.

27. b3 К: e3 28. Д: e3 Дс6 29. Tfd3 a4! 30. Kc2 ab 31. ab Да6 32. Dh6 Да2 33. Td7 Tbc7 34. Ke3 Д: b3 ? (34... Да3)

35. Kf5! gf 36. Tg3 + Цf7 37. Dg7 +. Черните се предават.

II. КРЪГ

№ 171. ИНДИЙСКА ЗАЩИТА

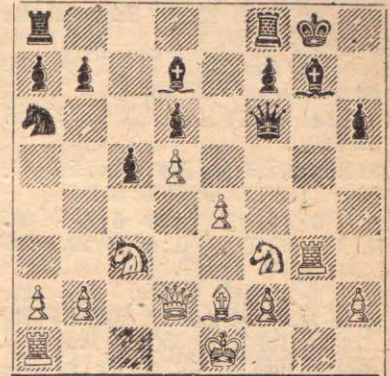
Л. САБО

ВЛ. ПОПОВ

1. c4 Kf6 2. Kc3 e6 3. d4 c5 4. d5 ed 5. cd d6 6. e4 g6 7. Oe2 Og7 8. Kf3 O—O 9. Og3 h6 10. Oh4 g5 11. Og3 Kb5 12. Kd2 Kf4. За предпочитане беше 12... К: g3 13. hg f5 и т. н.

13. O: f4 gf 14. g3! Df6 15. Kf3! Oh3 ? (15... Ка6!) 16. Tg1! Ка6 17. Dd2! След този ход белите имат спечелена в позиционно отношение партия.

17... fg 18. Т: g3 Od7.

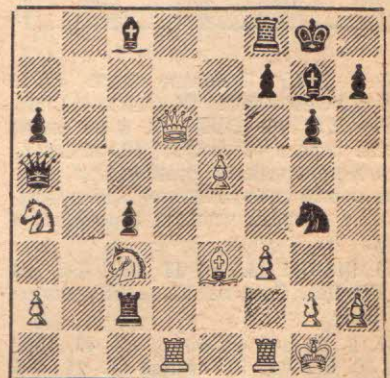
19. e5! de 20. Ke4 Df4 21. Д: f4 e4 22. Kf6 + Цh8 23. Т: g7 Ц: g7 24. К: d7 Tfd8 25. O: a6 ba 26. К: c5 Т: d5 27. Tc1 Te8 + 28. Цf1 a5 29. Tc4 Tb8 30. b3 Tb4 31. Tc3 Цf6 32. Цe1 Цf5 33. h3 Tb8 34. Kd3 Te8 + 35. Цd2 Te8 36. Цс2 Te8 37. Tc4 Te2 + 38. Цс3 Т: a2 39. Т: f4 + Цe6 40. Kd4 + Цe7 41. Kc2 Th5 42. h4 a4 43. ba Td5 44. Kdb4. Черните се предават.

№ 172. СТАРОИНДИЙСКА ЗАЩИТА

БОБОЦОВ

ПОРТИШ

1. c4 g6 2. Kc3 Og7 3. d4 Kf6 4. e4 d6 5. f3 O—O 6. Kge2 a6 7. Oe3 Kc6 8. Dd2 Tb8 9. Kc1 e5 10. Kb3 ed 11. К: c4 Ke5 12. Td1! c6 13. Oe2 b5 14. O—O d5 15. Kb3 К: c4 16. O: c4 bc 17. К: c5 Да5 18. Д: d6 Т: b2 19. K5a4 Tc2 20. e5 Kg4! ?

21. Td5 ? Ход, който позволява на черните да се спасят с красива реми комбинация. 21. Дс5! печелеше каче

ство без достатъчна компенсация за черните.

21... T: g2+! 22. Цh1 T: h2+ 23. Цg1 Tg2+. Наравно.

№ 173. ЗАЩИТА ГРЮНФЕЛД

БАРЦА МИНЕВ

1. Kf3 d5 2. e3 g6 3. c4 Kf6 4. b3 c6 5. Ob2 Og7 6. Oe2 O—O 7. O—O Kbd7 8. d4 e6 9. Kc3 b6 10. Дс2 Ob7 11. Tad1 Дс7 12. e4 Tfd8 13. e5 Ke8 14. Dd2! Tdc8. Ако 14... dc, то 15. Де3 cb 16. ab с последващо Ke4.

15. Де3 a6 16. h4 Dd8 17. cd cd 18. h5 gh 19. Kg5 h6 20. Kh3 b4 21. Kf4 Dg5 22. Oc1 K: e5 23. de. Заслужаваше внимание 23. Dh3.

23... d4. Ако 23... O: e5, то 24. D: b6 със заплаха 26. Kf: d5.

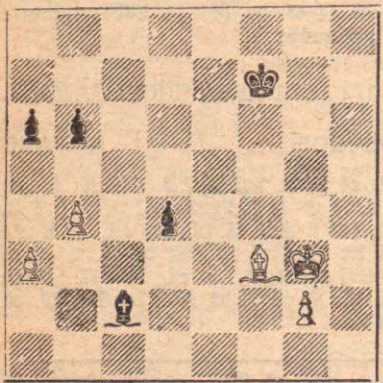
24. T: d4 T: c3! Но не 24... O: e5 25. Ke4!

25. D: c3 O: e5 26. Dh3! Ако 26. f3, то 26... Tc8 27. K: e6 T: c3!

26... O: d4 27. K: e8 O: f2+ 28. Ц: f2. Ако 28. T: f2 D: cl+ 29. Tf1 Dб2 30. Dg4+ и Kg7.

28... Dg3+ 29. D: g3+ hg+ 30. Ц: g3 fe 31. O: h6 Kd6 32. Цh3 Kf5 33. Of4 Tc8 34. Tc1 T: cl 35. Oc1 Kd4 36. Od1 Oe4 37. Oe3 e5 38. O: d4 ed 39. Цg3 Цf7 (39... Цg7!) 40. Of3 Ob1 41. a3 Oc2. По-благоразумно бе в този момент Минев да отложи партията, като запише хода в текста. Сега той не успява да се справи с трудните изчисления и записва погрешен ход.

42. b4.

42... Ce6? Правилно беше 42... d3! 43. Oe4 Ob1! 44. Цf4 d2 45. Od5+ Цf6 46. Ob3 a5! и не може 47. b5 поради 48... Od3! 49. a4 Oe2, а след принудената размяна на още една пешка на дамското крило ендшпилът въпреки пешката в по-малко е реми.

43. Цf4 Ob1 44. Oe4 d3 45. Ce3 d2 46. Of3 Ce5. Сега на 46... a5 решава 47. b5!

47. Ц: d2 Cd4 48. Od1! a5 49. b5! Цс4 50. Oc2 Oa2 51. a4 Cd4 52. g4 Oe6 53. g5 Oc4 54. g6 Oe6 55. g7 Og8 56. Od3 Of7 57. Ob7 Цс4 58. g8d O: g8 59. O: g8+ Цb4 60. Cd3 Ц: a4 61. Цс4. Черните се предават.

№ 174. СТАРОИНДИЙСКА ЗАЩИТА

НЕЙКИРХ БИЛЕК

1. d4 Kf6 2. c4 h6 3. Kc3 Og7 4. e4 d6 5. Kge2 O—O 6. g3 Kc6 7. Og2 e5 8. d5 Ke7 9. O—O Kd7 10. Tb1 f5 11. f3 Kf6 12. b4 a5 13. a3 ab 14. cb c6 15. h3 cd 16. cd Od7 17. Dd3 Kh5 18. Od2 Ta3 19. Oc1 Ta8 20. Od2 Ta3 21. Oc1 Ta8. Наравно.

№ 175. АНГЛИЙСКО НАЧАЛО

ФЛОРИАН ПЪДЕВСКИ

1. c4 Kf6 2. Kc3 e5 3. g3 c6 4. Kf3 e4 5. Kd4 Oc5 6. Kb3 Ob4 7. Og2 d5 8. cd cd 9. O—O—O 10. d3 Of5 11. Kd4 Og6 12. Og5 O: c3 13. bc Kbd7 14. de de 15. Db3 Kc5 16. Da3 b6 17. Tad1 De7 18. Kb3 Tfc8 19. Oh3 Td8 20. O: f6 D: f6 21. K: c5 De7 22. Db5 bc 23. T: d8+ T: d8 24. Td1 D: d1+ 25. D: d1 h6 26. Dd5 Dc7. Наравно.

№ 176. ЦАРСКИ ГАМБИТ

ТРИНГОВ ДЕЛИ

1. e4 e5 2. f4 ef 3. Kf3 Oe7 4. Kc3 Kf6. Сега белите получават добра игра. Трябваше да се отиде на усложненията след 4... Oh4+ 5. Ce2 и т. н.

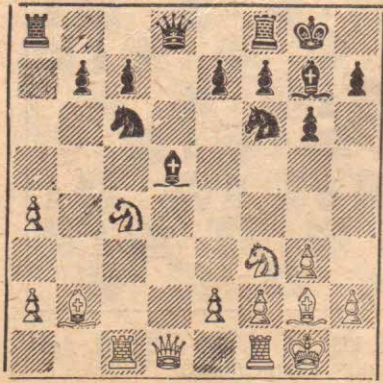
5. d4 d5 6. e5 Ke4 7. Od3 f5 (7... Og3+) 8. ef O: f6. Жертвата на пешката в този вариант не е коректна и Трингов много убедително доказва това в следващия развой на партията.

9. K: e4 de 10. O: e4 c5 11. O: f4 O—O 12. Oe5! Kc6 13. O—O Og4 14. O: f6 D: f6 15. c3 cd 16. Db3+ Цh8 17. D: b7 Ke5 18. K: e5 D: e5 19. Db4! T: f1+ 20. T: f1 Tg8 21. D: d4 D: d4+ 22. cd g6 23. Of3 O: f3 24. T: f3 Td8 25. Td3 Tc8 26. Tc3 Td8 27. Tc4 Цg7 28. Tc7+ Цf6 29. T: a7 T: d4 30. h3 h5 31. Ta5 g5 32. Tb5 g4 33. hg hg 34. Цh2 Ta4 35. a3 Ta8 36. Цg3 Tg8 37. Tb4 Цf5 38. Tf4+. Черните се предават.

№ 177. ЗАЩИТА ГРЮНФЕЛД

ФОРИНТОШ МИЛЕВ

1. Kf3 Kf6 2. g3 g6 3. Og2 Og7 4. O—O O—O 5. d4 d5 6. c4 dc 7. Ka3 Kc6 8. K: c4 Oe6 9. b3 Od5 10. Ob2 a5 11. Tc1 a4. Известен вариант, който загуби доста от привържениците си след партията Барца—Пано, XI олимпиада, Амстердам, 1954 г. В настоящата партия Милев усилва играта на черните.

12... Та6! 13. a3 Да8! В последните два хода се заключава усиленията на черните.

14. a5 Td8 15. e3. Заслужава внимание 15. Dd3 и на 15... Ke8 16. Oc3.

15... Ke8 16. De2 K: a5 17. Kcd2 Kb3 18. K: b3 O: b3 19. Tc5 c6 20. Dd3 Oa4 21. Tic1 Kc7 22. De4 Ke6. По-точно е 22... Te8 и после 23... Kd5.

23. T5c3 Te8 24. Tb1 Kc7 25. Tcc1 Ob5 26. Ke5 Dd8 27. Ta1 Kd5 28. Tc5 e6 29. Df3. Грешка, след която белите губят форсирано. По-добре бе 29. Db1 и ако 29... f6, то 30. Kd3.

29... f6 30. e4. Единствено. Ако 30. Kg4, то 30... h5, а на 30. Kc4 следва просто 30... b6.

30... fe 31. ed ed5 32. de O: e5 33. O: e5 T: e5. Сега положението на белите е безнадежно.

34. Dc3 De7 35. Of3 Oc4 36. Tb1 T: a3! 37. Db4 (37. D: a3 Tel+ с последващ мат) 37... T: f3 38. T: c4. Белите се предават.

Важна в теоретическо отношение партия.

№ 178. ПРИЕТ ДАМСКИ ГАМБИТ

КОЛАРОВ ХОНФИ

1. Kf3 d5 2. d4 Kf6 3. c4 dc 4. e3 Oe6. Идея на Флор, приложена от него на турнира в Тренчанска — Теплица през 1956 г. Настоящата партия показва, че вариантът е малко съмнителен.

5. Kc3 c6 6. a4 g6 7. Ke5 Og7 8. Oc4 O: c4 9. K: c4 O—O 10. O—O Kbd7 11. Db3 Dc7 12. h3 Kd5 13. e4 K: c3 14. bc. С прости и естествени ходове белите получиха преимущество.

14... Tf8. Неправилен план. Трябваше да се предпочете 14... c5 или 14... e5.

15. Ke3 b5 16. ab T: b5 17. Da2 e5 18. d5! Kc5 19. Dc4! Tab8 20. dc Kb3 21. Та6 Tc5 22. Da4 Of8 23. Kd5 Dc8 24. Oe3. Белите можеха да спечелят качество посредством 24. Kf6+ и 25. Kd7, но Коларов с право оценява, че позицията обещава повече.

24... Цg7 25. c7 Tb7 26. T: a7 T: d5 27. ed Kc5 28. O: c5 O: c5 29. T: b7 D: b7 30. Dc6. Черните се предават.

№ 179. СТАРОИНДИЙСКА ЗАЩИТА

КЛУГЕР Л. ПОПОВ

1. d4 Kf6 2. c4 g6 3. Kc3 Og7 4. e4 d6 5. Kf3 O—O 6. Oe2 e5 7. O—O Kc6 8. d5 Ke7 9. b4 Ke8 (9... a5) 10. c5 c6? (10... f5) 11. Oe3 f5 12. dc K: c6 13. b5 Ka5 14. Dd5+ Цh8 15. cd D: d6 16. D: d6 K: d6 17. Oc5 Td8 18. Tad1 Kf7 19. Ob4 b6 20. Kg5! T: d1 21. T: d1! K: g5 22. Td8+ Of8 23. T: f8+ Цg7 24. ef gf 25. Te8 e4 26. h4 Ke6 27. Kd5 Kc5 28. Oc3+ Цh6 29. Tg8! f4 30. K: f4. Черните се предават.

№ 180. СИЦИЛИАНСКА ЗАЩИТА

ПРАХОВ СИЛИ

1. e4 c5 2. Kf3 Kc6 3. d4 cd 4. K: d4 e5 5. Kb5 a6 6. Kd6+ O: d6 7. D: d6 Df6 8. Dc7 Kge7 9. Kc3 Kb4 10. Od3 d5 11. O—O d4 12. Ke2 Kc6 13. f4 De7 14. Db6 K: d3 15. cd Og4! 16. Kg3 Db4! 17. D: b4 K: b4 18. fe. Ако 18. f5 (за-

плаха 19. h3, то 18... h5 19. h3 h4!
18... K: d3 19. h3 Oe6 20. Td1 K: e5
21. T: d4 Kc6 22. Td1 O—O 23. Of4 Td8
24. a3 Kd4 25. Oc7 Tdc8 26. Tac1 Kb5
27. Ob6 T: c1 28. T: c1 Kd6 29. Oa5 Kc4
30. Oc3 Td8 31. Цf2? f6? (31... K: b2!)
32. Tc2 Td1 33. Ke2 Kd6 34. Kg3 Kc4 35.
Ke2 Of7 36. Tc1 Td3 37. Kf4 Te3 38.
Te1 T: e1 39. Ц: e1 Цf8 40. Ce2 Ce7 41.
Цd3. Наравно.

№ 181. СТАРОИНДИЙСКА ЗАЩИТА

ТАЛ ГЛИГОРИЧ

Турнир на кандидатите, Блед,
1959 г.
II кръг

Обяснения със съкращения от О'Кели*

Предишните срещи между Тал и Глигорич са не твърде обнадеждаващи за първия. Така в Порторож (в същия вариант!) Тал след напрегната борба достига само равен резултат, а в Цюрих, макар и играещ отново с белите фигури, загуби. Трудно ли е впрочем да разберем амбицията на Тал да вземе реванш?!

1. d4 Kf6 2. c4 g6 3. Kc3 Og7 4. e4 d6 5. f3 O—O 6. Oe3 e5 7. Kge2 c6 8. d5 cd 9. cd a6 10. Dd2 Kbd7 11. g4. В Порторож Тал направи този ход, преди да е развил царския си кон, но това се оказа преждевременно.

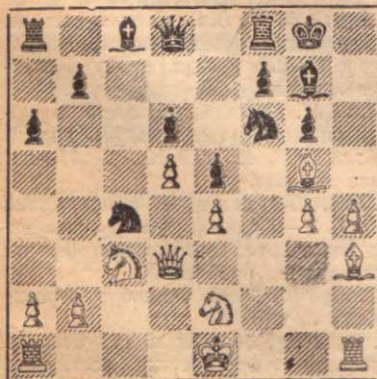
11... h5 12. h3. В срещата Унгрия—Югославия, Белград, 1959 г. в партията Сабо—Глигорич се игра: 12. g5 Kh7 13. h4 f6! 14. gf T: f6 15. Kgl и после Kd1! с по-изгодна позиция за белите. Редно е да се очаква, че Глигорич е приготвил усиление.

12... Kh7. Дотук както в партията Шервин—Глигорич, Порторож, 1958 г., в която след 13. O—O—O h4! черните блокираха царския фланг и получиха превъзходна игра, впоследствие обаче допуснаха неточности и загубиха. Слабо би било 13. gh поради 13... Dh4+ и 14... D: h5.

13. h4! Не само осуетява блокиращия ход 13... h4!, но взема под контрол пункта g5 и заплашва 14. gh.

13... hg. Ако черните поставят някой от конете си на f6, ще последва 14. g5 и белите получават позиция от партията Сабо—Глигорич с два темпа повече.

14. fg Khf6. По-надеждно е 14... Kdf6. 15. Oh3! по-силно от 15. g5 Kh5. 15... Kb6 16. Og5! Kc4 17. Dd3!

Ако сега 17... K: b2, то 18. Df3! и заплаха 19. Tf1 е непредотвратима.

17... Dc7 18. b3 Ka3. Тъй като след 18... Kb6 атаката на белите се разгъва, безпрепятствено, Глигорич се опитва да усложни борбата.

19. Tc1. Този ход би последвал и на 18... Kb6, като в този случай след 19... De7 (d8) черният кон на f6 отново се озоваваше под свързка, а на 19... De7 би последвало 20. O: f6 и 21. g5.

19... O: g4. По-добро не се вижда. На 19... Da5 следва просто 20. Df3, а след 19... K: g4 20. Kb1 Da5+ 21. b4! и конят a3 отново се губи.

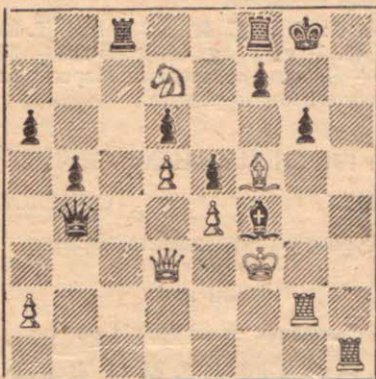
20. O: f6 O: e2 21. Ц: e2! O: f6 22. Kb1 Da5 23. b4! D: b4 24. K: a3 O: h4. Това е позицията, към която се стремяха двамата противници. Наистина Глигорич има три пешки за загубената фигура, но предвид слабостите по белите полета позицията му е тежка.

25. Kc4! Конят се отправя по маршрута b6—d7—f6 към царското крило.

25... b5 26. Kb6 Tad8 27. Of5! Белите преминават в настъпление отново. Ако сега 27... Oe7, то 28. a3 Dd4 29. Dh3 с неспасяем мат. Черните разполагат само с няколко безобидни шаха.

27... Og5 28. Tcg1 Db2+ 29. Цf3 Of4. Или 29... Dd2 30. D: d2 O: d2 31. Kd7 с печалба на качество.

30. Tg2 Db4 31. Kd7! Tc8.

32. Kf6+. Вероятно поради недостатъчното си време, иначе енергичният и устремен Тал пропуска форсираното: 32. O: g6! fg 33. T: g6+ Цf7 34. Tf6+ Ug8 (34... Ce8 35. T: f8+ Ц: d7 36. Th7 мат.) 35. Tgl+ Цh7 36. T: f8! Tc3 37. Kf6+ Цh6 38. Th8 мат.

Ходът в текста не изпуска победата, но я отсрочва с 10 хода.

32... Цg7 33. Kh5+ Цg8 34. O: c8 T: c8 35. Tc2. В цайтнот Тал форсира спечелен ендшпил.

35... T: c2 36. D: c2 Da3+. При 36... gh 37. Dc8 следва бърз мат.

37. Db3 D: b3+ 38. ab gh 33. Ta1! Отстранява най-опасната пешка. С тази на царското крило ще се справи царят!

39... h4 40. Цg4 Oe3 41. T: a6 Oe5 42. Ц: h4 f5. Последен опит.

46. ef e4 44. b4! Жертва, която цели овладяване на полето a7.

44... O: b4 a5. Цg5. Срещу заплахата Цg6 и после f6 черните са беззащитни.

* Превол

45... Цf7 46. Ta7+ Ce8 47. f6. Черните се предават. Тази партия хвърля нова светлина върху един актуален вариант от теорията на старондийската защита

№ 182. СИЦИЛИАНСКА ЗАЩИТА

ФИШЕР ТАЛ

Турнир на кандидатите, Блед,
XIII кръг 1959 г.

Обяснения от гротм. Трифунович*

1. e4. Борбата вече бе започнала... Тал записа на бянката своя отговор, а Фишер се повдигна от стола си, за да види записания ход. Но Тал „случайно“ закри бянката с ръка. Ето, той посяга към пешката с. Дали и той по примера на Керес и Петросян няма да избере защита Каро—Кан, за която този път Боби се е приготвил добре? На Фишер се сторва, че пешката спира на с6. Но какво е това? Отведнаж, пешката, като изхвърлена от пращка полита към полето с5. Пак това, от което Боби в душата си се плашеше! Тал влиза в любимата на Фишер защита. Очевидно Тал е подготвил нещо. Какво ще стане сега?

1... c5 2. Kf3 d6 3. d4 cd 4. K: d4 Kf6 5. Kc3 a6 6. Oc4 e6 7. Ob3 Oe7 8. f4 O—O 9. Df3 Dc7 10. O—O b5. Идеята, която Тал прилага в тази партия против варианта на Созин (6. Oc4) се характеризира с това, че не се изяснява развитието на дамския кон, а с бързото пешечно настъпление на фланга се цели да се отвлече вниманието на белите за защита на пешката e4.

11. f5? Белите не разбраха идеята на противника и преминават към провеждане на стандартната атака в този вариант. Необходимо беше 11. a3, за да се осигури най-осезателната точка—e4. Не беше добре 11. e5 поради 11... de 12. D: a8? Ob7 13. Da7 Oe5! и т. н., докато 11... Ob7 беше слабо, поради 12. ef! O: f3 14. fe.

11... b4 12. Ka4? Тук конят не само че е във от играта, но е изложен на опасността да бъде пленен. Правилно беше 12. Kd1, откъдето при нужда можеше да бъде прехвърлен на f2 или e3. След тая втора грешка положението на белите става съвсем съмнително.

12... e5! Двата бели коня са изтикани от техните най-добри места. Черните завладяват инициативата.

13. Ke2 Ob7 14. Kg3 Kbd7 15. Oe3. След 15. Od2 a5 16. c3 Oe6 17. cb ab и конят a4 би останал в плен.

15... Oe6 16. Of2 Db7 17. Tfe1 d5! 18. ed K: d5 19. Ke4. Черните плашеха да спечелят фигура след 19... Kc3.

19... Kf4! 20. c4. За да осигури поддръжка на коня e4 чрез Oc2 и за контрол на полето d5.

20... g6! 21. fg. На 21. g3 следва 21... Kh3+, а на 21. g4 gf 22. gf Цh8 с последваща атака по линията „g“.

21... f5! 22. g7. След 22. gh+ Цh8 белите губят фигура.

22... Ц: g7. Печелеше и 22... Tf7 23. c5 O: e4 24. O: f7+ Ц: f7 и т. н. 23. Dg3+ Цh8 24. Kc6 K: c5 25. O: c5.

